

To bol... XIII. kongres českých a slovenských dermatovenerológů 2017

MUDr. Ján Lidaj

Prírodné liečebné kúpele, Smrdáky

Áno, posledné slovo v nadpise čítate správne. Po česky. Nie je to omyl či gramatická chybička, ale presný a správny názov spomínaného kongresu. Pre úplnosť by tam bolo vhodné pridať aj Hotel Clarion a (česky tá, po slovensky ten) Olomouc, Česká republika. A presný dátum 8. – 10. 6. 2017, čiže jún a po česky červen. Ale to všetko by už asi do nadpisu nevošlo. Ani poznámka, že to bolo so zahraničnou účasťou. Tak či onak, hneď v úvode pripomíname, že táto správa z kongresu nebude až taká celkom tradičná. Ani to nemá v nadpise. Stručne a krátko opísať údaje a závery nižšie uvedeného počtu prednášok nie je totiž jednoduché. Ale pokúsil som sa opísať priebeh kongresu inak a doplniť len výrazné zostručnenie abstraktov, ktoré som dostal s láskavým súhlasom prof. Arenbergera a doc. Ettlera. K textu prikladám aj viaceré fotografie, ktoré, dúfam, doplnia celkovú zvláštnu atmosféru kongresu. Dá sa predsa povedať, že slávnostnú a jubilejnú. Veď v tomto roku obe spoločnosti – Česká dermatovenerologická spoločnosť (ČDS) a Slovenská dermatovenerologická spoločnosť (SDVS) slávia 95 rokov od svojho založenia (1922 – 2017). Zlaté logo s týmito údajmi bolo aj na kongresových materiáloch. Spomeňte si na toto výročie a na tých zaslužilých páňov s úctou, keď na konci roku budete otvárať šampanské. Presnejšie údaje totiž hovoria, že Československá dermatologická a venerologická spoločnosť bola založená v Brne na kožnej klinike 30. 12. 1922. Podľa večného kalendára to bolo v sobotu, zrejme vtedy ešte boli pracovné. Zakladajúcimi členmi boli prof. Vítězslav Janovský (1. prezident, dvorný rada, rektor Karlovej Univerzity) a podpredsedovia prof. Antonín Trýb, prof. František Šamberger, prof. Viktor Reinsberg. Na schôdzi sa ešte zúčastnili MUDr. Gawalowski, MUDr. Hübschmann a MUDr. Kubias (za Prahu), MUDr. Sedlák, MUDr. Měska a MUDr. Himmer (za Bratislavu), doc. MUDr. Odstrčil (za Olomouc) a ďalej dekan LF v Brne prof. Berka, prof. Studnička, prof. Vanýsek, doc. MUDr. Leichner a ďalší.

Dermatol. prax, 2017, 11(3): 122–126

Organizačný a programový výbor kongresu tvorili členovia výborov oboch odborných spoločností, tentoraz, samozrejme, ťarcha padla viac na českú stranu. Sumárne zhodnotenie sa dá stručne a s patričným obdivom charakterizovať takto: 765 registrovaných účastníkov (českých, slovenských, zahraničných). V rámci programu celého kongresu bolo na siedmich úvodných workshopoch s rôznymi počtami prihlásených účastníkov a na ďalších sympóziách, paralelnom programe a odborných prednáškových blokoch 18 predsedníctiev, na ktorých odznelo spolu 89 prednášok. A k tomu treba prirátať aj 10 posterov. Účastníci si teda mohli vybrať. Počet priznaných kreditov bol 16. Registračný poplatok varíroval podľa členstva v ČDS alebo SDVS a dátumu registrácie a zahŕňal účasť na odbornom programe, kongresové materiály, obedy v rámci sympózií, účasť na začatí 8. 6. 2017 a na odbornom večere 9. 6. 2017. Prednášky sa začali už pomerne zavčasu ráno o 7.45 hod.

Prvý deň kongresu (štvrtok 8. 6.)

Už predpoludním sa začala po príchode prvých účastníkov aj ich registrácia. Boli to prevažne členovia výborov ČDS a SDVS, pretože už tradične sa na týchto kongresoch program začína spoločnou schôdzou oboch výborov. Po nej nasledovala redakčná rada časopisu Česko-Slovenská Dermatologie a paralelne v susednom priestore zasadnutie výboru SDVS. Iste nie

Slávnostné otvorenie kongresu pri príležitosti 95. výročia založenia odborných spoločností – ČDS a SDVS

je zámerom tejto správy písať aj o rokovaní na výbore, ale je to len dôkaz toho, že prvý deň trojdňového kongresového maratónu sme začali o tretej popoludní a skončili o šiestej večer diskusiou o samých závažných veciach (katalóg výkonov ambulantnej praxe a DRG systému, koncepcia odboru, superatestácie, podujatia

na rok 2017 – EMD a Smrdácke dni, 2018 – XIV. kongres slovenských a českých dermatovenerológov).

Večer sympóziu slávnostne otvorili prezidenti odborných spoločností prof. Arenberger a doc. Buchvald. Po uvítaní prítomných, oboznámení s programom si vymenili symbolickú šta-

Spoločný výbor ČDS a SDVS

fetu, kroniku spoločných odborných podujatí českých a slovenských dermatovenerológov. V ďalšom sa prihovorili Dr. Tichý, prednosta kožnej kliniky FN v Olomouci, a dekan LF UP prof. Kolář. Po príhovoroch prof. Arenberger a prof. Štork pozývali na pódium členov ČDS a SDVS, ktorým odovzdávali ocenenia za najlepšie publikácie v časopise Česko-Slovenská dermatologie. Za rok 2015 boli výsledky ankety o najlepšie publikácie nasledovné. **Kategória A** – Súborné články: 1. (34 bodov) Cetkovská P., Benáková N.: Autoinflammatory syndromy s kožnými prejavmi, 2. (22 bodov) Humhejová D., Petrák B.: Neurofibromatóza z pohľadu dermatologa, 3. (13 bodov) Kuklová I.: Kandidózy kůže a sliznic. **Kategória B** – Terapie, farmakológia a klinické štúdie: 1. (21 bodov) Pock L., Kotrlá M., Drlík L.: Klonální melanocytární névy, 2. (18 bodov) Benáková N.: Současné praktické postupy pro vyšetřování a léčbu chronické urtikárie. 3. (15 bodov) Čelakovská J., Ettlerová K., Ettler K., Vaněčková J., Bukač, J.: Závislost mezi sensibilizací na inhalální alergeny a výskytem bronchiálního astmatu, alergické rýmy a dalších parametrů u pacientů s atopickým ekzémem. **Kategória C** – Kazuistika, repetitívium, dermatoskopia: 1. (29 bodov) Fikrle T., Pizinger K.: Dermatoskopie nepigmentovaných kožních nádorů. Cévní struktury - úvod do problematiky. 2. (19 bodov) Drlík, L., Pock, L., Babička, C.: Akarodermatitidy – roztočové dermatitidy. 3. (10 bodov) Part M., Švecová D.: Mnohopočetné verrucae vulgares spôsobené vysoko-onkogénnym HPV 16 u imunodeficitného pacienta s HIV infekciou. Za rok 2016 boli výsledky ankety o najlepšie publikácie nasledovné. **Kategória A** – Súborné články: 1. (37 bodov) Štork J.: Lokalizovaná sklerodermie – morfea: Současný stav a možnosti léčby. 2. (22 bodov) Pinková B., Bučková H., Borská R., Fajkusová L.: Hereditární ichtyózy. 3. (13 bodů) Machovcová A.: Kontaktní dermatitidy – část II: epikutánní testy v současné praxi. **Kategória B** – Terapie, farmakológia a klinické štúdie: 1. (26 bodov) Kojanová M., Fialová J., Cetkovská P., Gkalpakiotis S., Jirčíková J., Doležal T., Arenberger P. a skupina BIOREP: Analýza pa-

Odovzdanie štafetovej kroniky

cientů se středně těžkou a těžkou psoriázou před zahájením biologické léčby v České republice – údaje z registru BIOREP 2005 – 2016. 2. (25 bodov) Dastychová E., Fenclová Z.: Právní předpisy při uznávání a odškodňování kožních nemocí z povolání v České republice. 3. (15 bodov) Čelakovská J.: Vztah závažnosti atopické dermatitidy s výskytem inhalační alergie na prach, srst, roztoče, peří, a IgE potravinové alergie na kravské mléko, vejce, soju, arašidy a pšeničnou mouku. **Kategória C** – Kazuistika, repetitívium, dermatoskopia: 1. (20 bodov) Fikrle T., Pizinger K.: Dermatoskopie nepigmentovaných kožních nádorů. Nepigmentované formy melanocytových névů a maligního melanomu. 2. (13 bodov) Plzaková Z., Důra M., Dundr P., Štork J.: Kongenitální forma dermatofibrosarkoma protuberans. 3. (8 bodov) Fikrle T., Pizinger K.: Dermatoskopie nepigmentovaných kožních nádorů. Kožní karcinomy a aktinické keratózy. Za nejlepší knižný počín bola ocenená publikácia: Jiří Štork, Petr Arenberger, Karel Pizinger, Věra Semrádová, František Vosmík: Dermatovenerologie. Galén; Vydání druhé, 2013. Následne predsedovia odborných spoločností prof. Arenberger a doc. Buchvald odovzdali čestné členstvo ČDS ČLS JEP týmto členom: as. MUDr. Nina Benáková, PhD., doc. MUDr. Karel Ettler, CSc., MUDr. Hana Raková, MBA.

Nasledovala prezentácia s videopozvánkou na XV. jarne sympóziu EADV 3. – 6. mája 2018, ktoré sa bude konať v meste Budva, Montenegro. Predniesol ho osobne Dr. Predrag Štilet, prezident dermatologickej asociácie Montenegro (Čierna Hora). Záver odborného programu prvého dňa ukončilo vtipne pomenované odborné **Sympóziu v rytme Taltzu** (Lilly) o účinkoch, znášanlivosti a praktických skúsenostiach lieku Taltz (ixekizumab) aj s objasnením, čo všetko predchádza zavedeniu nového lieku na trh.

Druhý deň kongresu (piatok 9. 6.)

Dal by sa označiť prívlastkami ako silný, ťažký, hlavný alebo aj odborne plnotučný. Veď pro-

Predrag Štilet, Čierna Hora

gram sa začal už od 7.45 a trval do 18.30. Teda spolu takmer 11 hodín prednášok. A keďže nie je cieľom ani v možnostiach rozsahu tejto správy písať podrobný referát o každej prednáške, zrejme najlepšie bude urobiť akúsi skratku po blokoch.

V sympóziu Pierre Fabre na tému **Současnost a budoucnost léčby infantilního hemangiomu** odzneli prednášky dvoch autorov (D. Prusíková, Praha; J. Mališ, Praha). Týkali sa obdobia vzniku hemangiómu, rozdelenia na povrchové, zmiešané a hlboké, úskalí lokálnej liečby, systémovej liečby propranololom i liečby lasermi (IPL, PDL, NdYag, CO₂), kazuistiky aj otázky spontánnej involúcie a rezíduí.

V bloku **Atopická dermatitida a alergologie** sa autori štyroch prednášok (E. Dastychová a M. Nečas, Brno; A. Vocílková, Praha; N. Benáková, Praha; A. Machovcová, Praha) zamerali na praktické skúsenosti pri ekzémoch rúk, kontaktnej alebo potravinovej alergii. Prednáška Epikutánní testy v diagnostice polékové alergie (K. Ettler, M. Jandová, I. Novotná, J. Vaněčková, H. Králové) poukazovala na to, že kožné reakcie na systémove lieky patria k najčastejším vedľajším účinkom. Verifikácia nie je jednoduchá a pri opakovanej expozícii nebezpečná. Epikutánné testy s liekmi sa ukazujú ako medzistupeň v diagnostike *in vitro* a expozíciou. Imunologicky a prakticky zameraná Expresia CD63 na bazofiloch (D. Buchvald, Bratislava) vysvetľovala aktiváciu bazofilu a funkcie CD 63: bunková adhézia, motilita, imunitná odpoveď, intracelulárna signalizácia, intracelulárny transport proteínov. O diagnostickej validite testu aktivácie bazofilov (BAT) v praxi diskutoval Dr. Urbanček.

Sympóziu AbbVie s otázkou v názve **Potřebujeme ještě inhibitory TNF-alfa v dermatologii?** predostrela v prvej prednáške (S. Gkalpakiotis, Praha) znovu otázku, či liečime pri psoriáze len kožu. TNF-alfa, jeho produkcia a funkcie ukazujú, že v tomto kruhu sú ešte ďalšie miesta na ovplyvnenie cytokínov a možnosti nových molekúl. Na ďalšie vzťahy poukázali prednášky o súvislosti psoriázy nechťov a artritidy

Diamant Thači, Nemecko

(E. Záhová, Piešťany) a psoriázy a hidradenitis suppurativa z pohľadu gastroenterológa (R. Keil, Praha).

Prednášky v bloku **Detská dermatológia** aj z dermatologického hľadiska ukázali, že dieťa nie je malý dospelý. Všetkých 6 prednášok by sa dalo charakterizovať slovami vzácné kazuistiky, samé ťažké stavy, všetky dobre dokumentované a dobre liečené. Začalo sa to prednáškou o erythrodermiách s kazuistikou (J. Bartoňová, H. Kráľové), pokračovalo témou Syndrom toxického šoku u novorozenca (H. Bučková, Brno), kde včasná diagnóza a správna intenzívna starostlivosť, skúsenosti s moderným ošetrovaním rán zabránili infaustnej prognóze. Ďalšia prednáška Kazuistika ichthyosis lamellaris (M. Holobradá, G. Hrkčková, P. Gomolčák, D. Buchvald, Bratislava) opisuje stav pacienta a liečbu pomocou 10 % N-acetylcysteínu. Geneticky bola potvrdená mutácia *TGM1* génu, ktorý kóduje keratinocytovú transglutaminázu 1, enzým potrebný na udržanie súdržnosti keratinocytov. Program pokračoval prednáškami Keratinopatická ichthyóza kombinovaná s agranulocytózou (B. Pinková) a Idiopatický faciálny aseptický granulom (S. Polášková, Praha). Blok ukončila prednáška o psoriáze a komorbiditách v detskom veku (K. Martinásková, Prešov), keďže psoriáza sa chápe ako systémový zápal a imunologicky mediované ochorenie kože na základe genetickej predispozície, ktoré sa v tretine prípadov začína v detstve. Včasná diagnostika a liečba kardiovaskulárnych komorbidít je aj v tomto veku súčasťou liečby.

Sympóziu Celgene s názvom **Nové tablety na psoriázu** sa začalo úvahou na tému Jak fungují malé molekuly (J. Krejsek, H. Kráľové) so záverom: apremilast je možné bezpečne a efektívne kombinovať s lokálnou liečbou vrátane kortikosteroidov, UVB, MTX, p.o. antikoncepciou a ketokonazolom. Pokračovalo simultánnym prekladom z angličtiny prednášky Používání apremilastu v klinické praxi (D. Thači, Lübeck, Nemecko) v originálnom názve Real World Evidence Data for Apremilast,

Tomaž Lunder, Slovinsko

aj s podotázkou Can the antiinflammatory potential of PDE4 be realised: guarded optimism or wishful thinking? a skončilo sa pri skúsenostiach z praxe s liekom Otezla (P. Kozub, N. Zámky), ktorý je vhodný aj pre pacientov po zlyhaní celkovej liečby, ktorí nie sú indikovaní na biologickú liečbu, či onkologických a imunosuprimovaných pacientov.

Blok **Autoimunné choroby** mal aj dvoch zahraničných autorov, obaja prednášali po anglicky. V prvej prednáške Psoriáza – novinky z imunopatologie (D. Thači, Lübeck, Nemecko) sa hovorilo aj o možnom vplyve mikrobiómu na vznik psoriázy. Druhou bola Léčba středně těžké a těžké psoriázy ve Slovinsku (T. Lunder, Ljubljana, Slovinsko) v originálnom názve Slovenian experience in the treatment of moderate to severe psoriasis. Z domácich autorov J. Štork (Praha) podal výklad pojmov sklerodermia a morphea, aktuálny prehľad lokálnej i systémovej liečby, kde sa napríklad pre obavu z anafylaxie už nepodáva injekčný PNC, čo bolo problematické najmä v ambulancii bežného praktického dermatológa, ak nie je blízko ARO. Ďalší sa zamerali na Aktuální možnosti léčby atopického ekzému (M. Nečas, Brno) a Komorbidity u psoriázy (P. Arenberger, Praha).

Sympóziu Bioderma zastrešilo nielen fotoprotekciu melanómu (K. Poláková, Bratislava), ktorý má heterogénnu etiológiu a stúpajúcu incidenciu s celosvetovo najčastejšou príčinou úmrtia na kožnú rakovinu (75 %). Účinná ochrana proti slnečnému žiareniu sa musí začať v útlom detstve. V dvoch prednáškach klinická psychológia Sexuologického ústavu a Inštitútu partnerských vzťahov (L. Janáčková, Praha) hovorila o komunikácii s pacientom i pri závažných diagnózach.

Blok **Kožní infekce a venerologie** začala prednáška s videoukážkou Nové světlo v dermatologii zahraničnej autorky (Giulia Ottaviani, Terst, Taliansko) v origináli New light in the dermatological field: the blue laser. Je založený na absorpčnej schopnosti melanínu a chromofórov hemoglobínu. Jeho vlnová dĺžka 445 nm

Giulia Ottaviani, Taliansko

je kombinovaná s dĺžkami 660 a 970 nm. Výhodou je absencia krvácania, nepotrebnosť sutúry, zvýšený antiseptický a biostimulačný účinok. Prednášku Aktuální problematika naší venerologie (V. Resl, H. Zákoucká, Plzeň a Praha) a charakteristiku dneška dozdobila „Láska kvete v každém věku“ – kazuistiky z venerologické ambulance (I. Kuklová, M. Kojanová, J. Fialová, Praha) s dôsledkami rizikového sexuálneho správania pacientov STI centra, kde sa v posledných rokoch pozoruje nárast novozistených HIV infekcií a počtu mužov s homosexuálnou orientáciou praktikujujúcich orálne a análne styky, nárast orofaryngeálnej gonorey, nových prípadov lymfogranuloma venereum a extragenitálneho syfilisu. Blok doplnili prednášky Mykoplasmové STD infekce – současné názory (A. Nechvátal, Praha), Poznáte houby? (Barbara Buchvald, Praha) a Lokálne aplikované sinekatechíny v terapii condylomata acuminata (Martina Part, Bratislava).

Sympóziu Galderma – **Fotodynamická terapie metylaminolevulinátom – elegantní a efektivní možnost léčby plošných prekanceróz. Co je známo a co je nové** malo síce dlhý názov, ale autori dvoch prednášok (P. Arenberger, Praha; V. Flimer, Žiar n. Hronom) poukázali na možnosti fotodynamickej terapie kožných nádorov a aktinických keratóz v ČR i SR – aj o možnostiach využitia novej metodiky pôsobením denného svetla (daylight PDT) v každej dermatovenerologickej ambulancii. Tretia prednáška (D. Repková, B. Bystrica) bola zameraná na ochranu a prevenciu NMSC.

Paralelné sekcie v malej kongresovej sále, ako prvá Psychodermatológia (5 prednášok, predsedajúci: M. Selerová, R. Pánková, M. Anders) a nasledujúce Sekcia mladých dermatológov (6 + 1 prednáška, predsedajúci: S. Gkalpakiotis, P. Kozub, J. Ettler) ukazovali na veľkú šírku záberu prezentácií. Aj na záujem účastníkov, pretože sála bola plná. Z bloku Dermatoonkologie sem bola na žiadosť prvej autorky presunutá prednáška Léčba aktinických keratóz denním světlem (P. Fialová, V. Vašků, Brno). A druhý deň prednášok bol za nami.

Tak čo s načatým večerom?

Udržať takmer tri dni pozornosť účastníkov na vedecký program koncipovaný od rána do večera je úloha neľahká. Veď k dobrému vzdelaniu vždy patrila aj hudobná kultúra. Prvý večer bol pripravený aj atraktívny program: vzdušní tanečníci alebo akrobati na textilných pásoch a hudobný program klávesistu a speváka Ellyho Jaya z Juhoafrickej republiky. Vrcholom bol piatkový galavečer spoločnosti Bioderma v Hoteli NH Collection Olomouc Congress a vystúpenie Michala Davida na tému Letný discopribeh.

K spoločenskému bontónu patrí aj vedieť čo-to o meste, v ktorom sa kongres koná. Bolo dobré, že už v úvode bol predstavený prednosta tamojšej kožnej kliniky Dr. Tichý. Z televízie som sa nedávno v programe o železničiach dozvedel, že Mária-Terézia udelila Olomoucu titul kráľovské mesto a ako významné hraničné mesto Rakúsko-Uhorska malo dobré spojenie s Viedňou. Svedčala o tom aj stanica oproti hotelu a dobrá dostupnosť pre účastníkov z oboch republík. I na recepcii a ďalších miestach hotela boli milí, príjemní ľudia. Spomenul som si na radu istého filmového kandidáta na prezidenta, že viac sa o Amerike dozvedel v taxíkoch než v limuzínach. A tak som sa na spiatočnej ceste zo spoločenského večera taxikára opýtal, čím je toto mesto typické. Odpoveď bola stručná: „Pekný historický stred a moderné mesto se 100 000 obyvateli. A hlavne študenti, školy, univerzita Palackého. Bohatá oblasť Hané.“ Informácie som si doplnil z internetu a pre tento článok som vybral dve, ktoré najviac súvisia so vzdelávaním a naším odborným kongresom. Že dnešná Univerzita Palackého obnovená v roku 1946 vznikla v Olomouci už 22. decembra 1573 a je druhou najstaršou univerzitou v ČR a najstaršou na Morave. A že už v roku 1746 tu bola založená „*Societas eruditorum incognitorum in terris Austriacis*“, čiže prvá učená spoločnosť na území ovládanom rakúskymi Habsburgovcami. A časopis *Monatliche Auszüge* (nem. Mesačné výpisy) tejto spoločnosti bol prvým vedeckým časopisom na území Habsburskej monarchie.

Tretí deň kongresu (sobota 10. 6.)

Začal sa znovu „zľahka“ ráno o 7.45 a trval do 16.30, čiže spolu to bolo 9 hodín programu.

Ako prvé bolo v programe Sympóziu Pfizer. V štyroch prednáškach sa autori zaoberali prípravkom Enbrel (etanercept) s podtitulom Viac ako 15 rokov partnerstva a skúseností. Postupne odznali Chirurgické výkony pri biologických terapiách (P. Arenberger, Praha), Etanercept

po selhání jiné anti-TNF léčby (S. Gkalpakiotis, Praha), Přípravek Enbrel v dlouhodobé léčbě psoriázy (A. Machovcová, Praha) a Léčba psoriázy inhibitory TNF alfa v některých specifických situacích (M. Tichý, Olomouc).

Blok **Akné, obličejové dermatózy a trichologie** začala prednáška Ložisková alopecie (H. Duchková, Ústí n. Labem) s konštatovaním, že je liečba náročná, dlhodobá a nie vždy prináša očakávané výsledky. Nasledovné dve prednášky mali podobnú tému, Akné v dospelosti (A. Machovcová, Praha) a Lokálna terapia – stálice v liečbe akné (J. Rulcová, Brno), pričom lokálna terapia pre mierne až stredne ťažké akné je nezastupiteľná ako dopĺňajúca pri celkovej liečbe, najmä pri možnostiach náhrady HVLP magistraliter pripravovanými externami. Prednáška Účinnosť a bezpečnosť ivermektin krému u pacientů s papulopustulózní růžovkou a primární demodikózou (Z. Nevoralová, Jihlava) zdôraznila, že lokálny ivermektín má dobrý antiparazitický a protizápalový efekt, a 1 % ivermektin krém v klinickej štúdií bol účinným a bezpečným liekom pre papulopustulóznou rozaceu i primárnu demodikózu. Ako posledná odznala prednáška Nežádoucí účinky onkologické léčby v obličejí (A. Fialová, Praha). Diskutovala Dr. Škutilová.

Sympóziu Janssen-Cilag s názvom **Update biologické léčby psoriázy – bezpečnost, komorbidity a propojení s Crohnovou nemocí** prebehlo pod predsedníctvom Dr. Urbančeka. Prvá prednáška Crohnova nemoc a její propojení s psoriázou (P. Falt, Ostrava) z pohľadu gastroenterológa ukázala, že koža a črevo majú podobnú úlohu, t. j. oddeľujú, resp. spájajú telo s okolím. Ďalšie prednášky Pacient s inzulinovou rezistenciou, diabetes mellitus a so psoriázou (P. Kozub, N. Zámky) a Bezpečnost léčby ustekinumabem v teorii a reálné praxi (S. Gkalpakiotis, Praha) i celý blok uzavrel súhrn Take home messages (Urbanček, B. Bystrica). Tu sú: ustekinumab sa môže používať u pacientov so psoriázou aj s Crohnovou chorobou, liečba blokátormi IL-17 zvyšuje riziko vzniku alebo exacerbácie nešpecifického črevného zápalu, ustekinumab nemá významný vplyv na riziko MACE v porovnaní s lokálnou liečbou a fototerapiou, ustekinumab je účinný a bezpečný liek.

Blok **Dermatoonkologie** býva vždy plný významných údajov. Prvou prednáškou bol Maligny melanóm vzniknutý na podklade blue névu, klinický prípad (S. Határová, L. Sabolová, M. Sabol, Bratislava), druhou Jak postupovat při diagnóze metastázující melanom (M. Arenbergerová, Praha). V prednáške Tumory neznáméj diferenciácie a nediferencované sarkómy mäkkých

tkanív v praxi dermatopatológa (K. Adamicová, Ž. Fetisovová, Martin) bol všeobecne svetovo používaný systém klasifikácie nádorov v roku 2013 obohatený o ďalšiu reedíciu tumorov mäkkých tkanív a kostí. Väčšina zmien sa dotýka sekcie nádorov mäkkých tkanív, ktoré bezprostredne môžu súvisieť s kožou. Podobné zmeny nastali aj v klasifikácii kostných nádorov. Detailnejšie molekulárne a cytogenetické údaje umožňujú bioptikom stanovovať presnejšiu diagnózu a klinikom adekvátnejšiu, úspešnejšiu liečbu. V prednáške Jak léčit pokročilý bazaliom dnes (P. Arenberger, Praha) boli uvedené závažné klinické prípady, menšie postihnutia i rozsiahle a hlboké až mutilujúce poškodenia najmä tváre, a ich liečebné, najmä chirurgické možnosti. V rámci bloku Dermatoonkologie sa pri žrebovaní dal vyhrať videodermatoskop spoločnosti Pharmacare Slovakia, s. r. o., a cenu odovzdal osobne Ing. Haas.

Sympóziu Novartis o prípravku Cosentyx (secukinumab) sa nieslo v duchu postihnutia kĺbov pri psoriáze. Svedčali o tom dve reumatologické prednášky Přehled diagnostiky a léčby psoriatické artritidy (L. Procházková, Brno) a Kazuistiky léčby psoriatické artritidy (M. Olejárová, Praha) i prednáška Prediktory vzniku psoriatické artritidy u psoriázy (P. Arenberger, Praha).

Informácie o tom, **Co nového v dermatologii**, začala prezentácia Co nového ve fotodermatologii? (K. Ettler, H. Králové). Bol to prehľad diagnostiky, liečby a prevencie. Provokačné fototesty pomôžu s diagnostikou imunologicky sprostredkovaných fotodermatóz, ožiarené epi-testy objasnia podiel kontaktnej fotoalergie. Cielená fototerapia je bezpečnejšia a presnejšia. Fotoprotekcia bude nielen priama ochrana pred UV (sunscreeny), ale i preventívne opatrenia (zabránenie kožnej rakovine z povolenia) a individuálna dozimetria slnečného a UV žiarenia. Ďalšia prednáška Budúcnosť liečby psoriázy a jej komorbidity (J. Pěč, Martin) uvažovala o súčasnosti i budúcnosti s ohľadom na biologickú a imunologickú zmeny či nové molekuly imunomodulátorov. V prednáške Nová nádej pre pacientov s palmoplantárnymi dermatózami (P. Kozub, N. Zámky) sa hovorilo o možnosti liečby pustulóznych prejavov apremilastom, ak je prítomná psoriáza. Nové možnosti zlepšenia kvality pleti (M. Arenbergerová, Praha) ukázali výplňové možnosti na použitie sieťovanej kyseliny hyalurónovej, jej odbúravanie a správne množstvo i techniky pri aplikácii na tvári. Blok zakončila Update v lokálnej liečbe psoriázy (J. Šternberský, Zlín) a bohatá diskusia.

Abstraktná fotografia autorky

Posledný blok celého programu **Korektivní dermatologie** začala prednáška *Kdy indikovat pigmentovou lézi k laserovému odstranění?* (E. Jatšová, Praha). Základom úspešného zákroku je správna diagnóza (pri rozpakoch aj histopatologická verifikácia), indikácia a optimálne zvolený laser. Na odstránenie sú vhodné exogénne pigmentácie (tetováž), z endogénnych pigmentácií epidermálne melanocytové i intradermálne névocelulárne névy, z hyperpigmentácií solárne a senilné lentigo, efelidy, melazma a pozápalové hyperpigmentácie. Nasledovala prezentácia *Preexpandované kožní laloky a preexpandované kožní štěpy v léčbě gigantických névocelulárních névů* (B. Zálešák, Olomouc) s chirurgickým zameraním, úžasnými výsledkami a dobrou fotodokumentáciou. Prednáška s názvom *Ovocné kyseliny a jejich účinek na pleť* (R. Pásková, M. Pásek, Přešov) ukázala na ich rejuvenizačné možnosti. Doslova do hĺbky problematiky sa vnorila prezentácia *Chirurgické léčení lymfedému: historie a současnost* (L. Dražan, Brno) a blok ukončila *Rejuvenace rukou* (P. Trojanová, Brno). Na konci kongresu atmosféru oživila odborná diskusia o lymfedéme. Vlastne i to, že účastníci mali šancu získať jeden z piatich iPadov. Pri zakončení kongresu boli vyžrebovaní len z tých, ktorí boli prítomní v sále. Bol to akýsi posledný pomyselný bod programu.

Podakovať a spomenúť treba aj tých, bez ktorých by sa kongres asi ťažko uskutočnil, či už to boli generálni partneri, hlavný partner a ostatní partneri.

Sem patrí úvaha na tému a odpoveď na konkrétnu otázku: Kedy a kde budú uverejnené abstrakty z kongresu? Jej autorkou bola MUDr. Martina Part. Treba ich vraj akosi priložiť k tzv. „cestáku“, aby prednáška bola uznaná ako publikácia. Dá sa povedať, že práve toto ma vyprovokovalo na napísanie tohto článku. Takže to tak

trochu zoberiem na seba a netradične navrhujem redakcii uverejniť informácie o prednáškach v akejsi skratke a v plnom znení iba jeden jediný abstrakt. A pre zaujímavosť navrhujem aj ďalšiu netradičnosť. Uverejniť nielen abstrakt prednášky, ale aj abstraktnú fotografiu (či abstrakt fotografie?) autorky.

Lokálne aplikované sinekatechíny v terapii condylomata acuminata

MUDr. Martina Part, PhD.

Dermatovenerologická klinika LF UK a UN Bratislava

HPV vírusy spôsobujú široké spektrum ochorení vrátane condylomata acuminata. V súčasnosti je dostupných množstvo terapeutických prostriedkov, ktorých cieľom je eliminovať klinické prejavy HPV. Lokálne sinekatechíny sú novinkou v liečbe condylomata acuminata integrovanou do Európskych odporúčaní liečby anogenitálnych bradavíc. Táto forma terapie vykazuje vysokú efektívnosť s dobrou toleranciou. Jej účinok je sprostredkovaný cez prirodzený antioxidačný, antiproliferačný, antivírusový a imunostimulačný účinok sinekatechínov – výťažkov z rastliny *Camellia sinensis*. Lokálne aplikované sinekatechíny v liečbe condylomata acuminata majú porovnateľný účinok s imiquimodom a podofylotoxínom, ale s nižším percentom recidív. Sinekatechíny v masti sú účinné v liečbe condylomata acuminata v monoterapii, v kombinácii s inými formami liečby, ale aj ako adjuvantná lokálna terapia po ablačných zákrokoch.

Čo dodať na záver?

Na konci kongresu prof. Arenberger poďakoval všetkým účastníkom, najmä prednášateľom, organizačnému kolektívu agentúry Jasta, sponzorom, svojim spolupracovníkom i technickému zázemiu. Zároveň pozval všetkých na **XIV. kongres slovenských a českých dermatovenerológov**, ktorý bude na prelome mája a júna na budúci rok, znovu v hoteli Grand, Jasná, Demänovská dolina. Ak máme parafrázovať jazykové okienko z úvodu, napriek malým rozdielom v slovenskej a českej reči radšej pripomenul, že máj je kväten (a jún je červen), takže presný dátum je 31. 5. – 2. 6. 2018 (štvrtok, piatok, sobota). Ešte predtým sa slovenskí dermatovenerológovia (vítaní sú, sa-

Who is who a zväčšenina

mozrejme, aj českí) stretnú na odbornom podujatí SDVS **Smrďácke dni 2017**. Bude to na konci roka 8. – 9. 12. 2017 (piatok, sobota), čiže už veľmi blízko k udalostiam spred 95 rokov spomínaným v úvode. A bude to teda príležitosť nielen na vzdelávanie a spomínanie, ale i na tú symbolickú čašu šampanského.

Na kongrese som fotografoval a urobil 1 123 fotografií. Možno sa pri tom počte nájdu aj nejaké nie celkom vydarené, ale kto si to fotografovanie na kongrese niekedy skúsil, vie, ako to chodí. Profesionálni tak často kritizovaná automatika niekedy urobí aspoň nejakú fotku, a tá je vždy lepšia ako žiadna. A ak už sa tie farby vo fotoaparáte úplne zblázni, urobte si z toho fotku čiernobiely. Takže napriek všetkým problémom so svetlami foťte a foťte. Sústredené oči a tvár prednášajúceho plná emócií v snahe dobre reprezentovať i zaujať svojou témou či gestá rúk sú vždy vďačným objektom. Niekedy sa dokonca podarí uloviť náhodná momentka, z ktorej sa dá urobiť výrez alebo zväčšenina. Jednu takú som použil pri abstrakte Dr. Part a tieto dve ďalšie nechávam bez určenia do virtuálneho osobnostného kvízu s názvom: Who is who.

Autor úctivo ďakuje za spoluprácu pri spracovaní údajov do textu tohto článku nasledovným skvelým osobám: prof. Arenberger, doc. Ettler, prof. Resl, Dr. Tichý, Janka Čížková (ČR), doc. Buchvald, Dr. Poláková, Dr. Masarovičová, Dr. Flimer, prof. Adamicová, Dr. Urbanček (SR) a p. Vojkovič (Montenegro).

Fotodokumentáciu spracoval MUDr. Ján Lidaj

MUDr. Ján Lidaj

*Prírodné liečebné kúpele
906 03 Smrdáky
lidaj@kupelesmrdaky.sk*

